

Hart-insufficiëntie bij de hond

Middels wetenschappelijk onderzoek is aangetoond dat bijna een op de tien honden aan een hartziekte lijdt. Deze diagnose wordt klinisch in toenemende mate na het vijfde levensjaar gesteld. Bij kleine rassen zoals de teckel, schnautzer, spits, poedel en terriër komen hartziekten vaker voor.

Onder andere bij de volgende symptomen dient de hondbezitter alert te zijn:

- Kortademigheid
- Snel optredende vermoeidheid
- Sterk hijgen
- Hoesten als de hond opgewonden en blij is of na een lichamelijke inspanning
- Slecht uithoudingsvermogen
- Geen zin in beweging
- Onrustig gedrag als teken van ademnood en onwel voelen. Vooral in de ochtend

Wanneer u hond last heeft van een van deze symptomen dient u een afspraak te maken voor een onderzoek bij de dierenarts.

Indien een oudere hond hoest na lichamelijke inspanning of wanneer hij opgewonden en blij is dient steeds een hartonderzoek plaats te vinden.

De dierenarts kan door middel van enkele specialistische onderzoeken zijn diagnose stellen en vervolgens tot een gericht behandelingsplan komen. De onderzoeksmethodes zijn: hart-auscultatie (= stethoscooponderzoek), electrocardiogram (ECG), ultrasoononderzoek en een röntgenonderzoek van het hart en de longen.

Bij honden met een gezond hart zijn normaal gesproken twee goed te onderscheiden harttonen te horen ("Buh-Doep"). Meestal ontstaat hartruis bij ziekelijke honden in de hartkleppen, die niet meer volledig afsluiten. Net zoals het fietsventiel de luchtstroom slechts in een richting doorlaat dienen ook deze hartkleppen slechts in een richting door te laten. Op die manier wordt de bloedstroom vanuit de longen door de linkerhelft van het hart in het lichaam gepompt (en van daar uit door de rechter longhelft weer in de bloedsomloop naar de longen).

Bij hartklepproblemen betreft het meestal de zogenaamde "Mitralisklep", die het terugstromen van het bloed vanuit de linkerhartkamer in de longader dient te voorkomen. De hierboven genoemde symptomen zijn vaak de eerste tekenen van een zwak hart. Hetgeen erop wijst dat het teruggestuwde bloed longoedeem, dus water in de longen, veroorzaakt. Vanzelfsprekend wordt de ademhaling hierdoor aanzienlijk beperkt. Zonder behandeling zullen er nieuwe hartgebreken ontstaan, zoals een ziekelijke hartvergroting (hartwandverwijding of hartdilatatie genoemd), een zwakke hartspier en hartritme stoornissen. De ademnood kan levensbedreigend worden. Een bijkomend probleem is oedeem (vochttopslag in het weefsel) in de periferie (ledematen, lippen). Verder komt zuurstofgebrek in de hersenen voor, waardoor plotseling optredende, op epileptische aanvallen lijkende, krampverschijnselen kunnen ontstaan.

Ook een aangeboren of een verzwakte hartspier die zich pas later ontwikkelde, kan de oorzaak zijn van een hartwandverwijding (dilatatie). En er vervolgens toe leiden dat de hartkleppen niet meer goed afsluiten.

Vooral bij de grote- en reuzenrassen (Dobermann, Dog, Ierse Wolfshond) komt de dilatatieve hartspierziekte voor. Dit leidt tot hartwandverwijding, het dunner worden van de gespierde hartwanden. Het hart rekt helemaal uit, waardoor het niet meer in staat is om het bloed in voldoende mate te verpompen. De dieren die aan deze ziekte leiden vertonen

reeds op jonge leeftijd de tekenen van hartfalen.

Deze vicieuze cirkel kan doorbroken worden door de ziekte vroegtijdig te herkennen en in te grijpen.

Lekkende hartkleppen en een dilatatie zijn helaas onomkeerbaar. Wanneer het echter lukt om het hart minder zwaar te belasten zijn de gevolgen van de ziekte te vertragen en wordt de levenskwaliteit van de hartpatiënt sterk verbeterd. Er zijn diverse medicijnen beschikbaar, de meeste daarvan komen uit de humane farmacie. Vroeger beperkte de keuze zich vooral tot het middel hartglycoside, een Digitalis-preparaat (Digitalis = Vingerhoedskruid), waarmee de hartcapaciteit verbeterd werd. Bij ernstige stuwingen wordt, tenminste in het begin, een diureticum voorgeschreven. Door dit vochtafdrijvende middel wordt de urineproductie bevorderd. Op die manier wordt het oedeem verholpen, waardoor het hart en de bloedsomloop ontlast wordt. Vervolgens werd er bij honden een zogenaamde ACE-remmer toegediend, die de bloedvaten verwijdt en daarmee de bloeddruk laat zakken. De weerstand die het bloed ondervindt wordt lager en het hart hoeft minder druk op te bouwen.

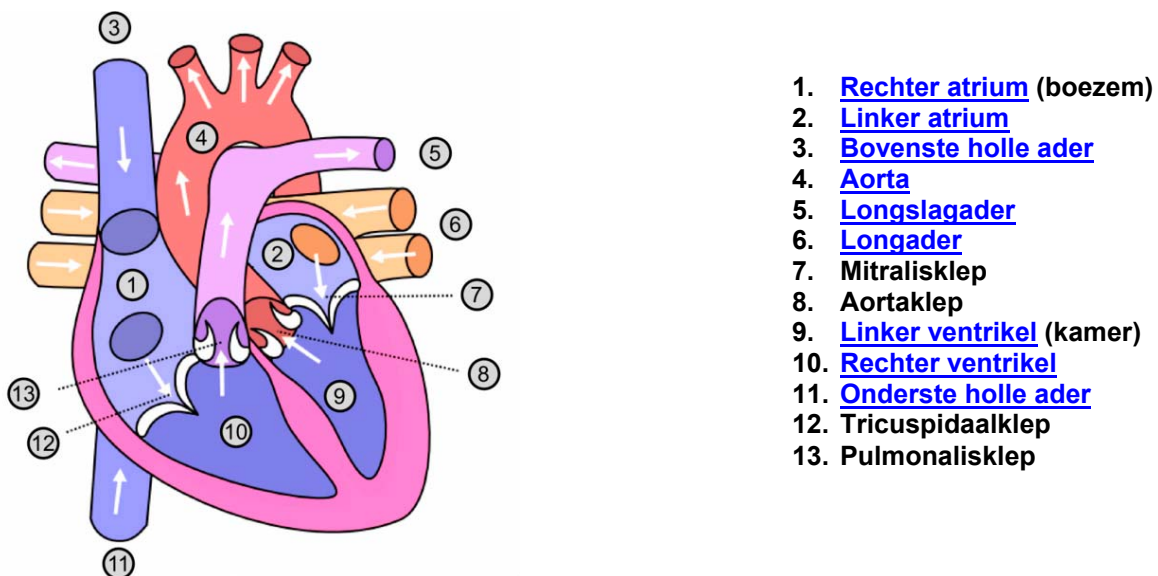
Het modernste medicament is een zogenaamde inodilator. Dit is een preparaat waarin de werking van hartglycoside (de verhoging van de hartcapaciteit) en die van de ACE-remmer (verlaging van de bloeddruk) zijn verenigd. Met name bij een beginnende hartziekte volstaat deze behandeling in de meeste gevallen. Maar ook in een later stadium kan de reactie op dit middel een verbazingwekkend goed resultaat opleveren.

Antiarrhythmica worden pas voorgeschreven zodra blijkt dat het hartritme, van het overbelaste hart, te snel en onregelmatig wordt.

Afhankelijk van de ernst van de ziekte kan er besloten worden om over te stappen op een zoutarm dieet. In ieder geval is het van belang het gewicht van de hond in de gaten te houden, want elke kilo overgewicht vormt een enorme belasting voor het verzwakte hart.

Juist omdat een chronische hart-insufficiëntie niet teruggedraaid kan worden, is een consequente en regelmatige toediening van het medicament, dagelijks en levenslang absoluut noodzakelijk.

Bron: <http://www.dog-instituut.eu/ratgeber/herzins.htm> vertaling door Rob Smeets

Figuur 1. Hartkleppen in een menselijk hart (Bron: Wikipedia)